

Н.І. Дорош, д-р. екон. наук, проф. (*Київський національний університет імені Тараса Шевченка*)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В контексті інтеграції України до Європейського простору вищої освіти зростають вимоги до забезпечення якості підготовки компетентних професійних фахівців з обліку та аудиту. Належні знання, уміння, навички з бухгалтерського обліку та аудиту є необхідними в практичній діяльності спеціалістів для інформаційного забезпечення управлінського персоналу щодо прийняття обґрунтованих ефективних управлінських рішень.

Сучасна освітня діяльність вищих навчальних закладів України насамперед передбачає нову філософію освіти, новітні та інтерактивні технології навчального процесу, нові підходи до організації навчального процесу й відносин між викладачами і студентами, прозорість та об'єктивність оцінювання знань студентів, підвищення значення принципів студентського самоврядування тощо.

Проблема якості вищої освіти охоплює всі аспекти діяльності вищих навчальних закладів, що передбачає використання новітніх методів і форм навчання, які є характерними для європейського освітнього простору. Побудова сучасної європейської освіти в Україні має забезпечуватись вищими навчальними закладами та гарантуватись державою. Рівень та якість вітчизняної освіти має відповідати міжнародним вимогам і цьому сприяє запровадження стандартів вищої освіти щодо підготовки кваліфікованих компетентних фахівців за окремими спеціальностями.

Кваліфікаційний рівень робіт, що виконуються в Україні, визначається залежно від вимог до освіти, професійного навчання та практичного досвіду працівників, здатних виконувати відповідні завдання та обов'язки. Це встановлено Національним класифікатором України: Класифікатором професій ДК 003:2010, затвердженим наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28. 07. 2010 р. N 327, що чинний з 01.11.2010 року.

За основу розроблення Класифікатора було прийнято Міжнародну стандартну класифікацію професій (ISCO 88: International Standard Classification of Occupations/ILO, Geneva), яку Міжнародна конференція статистики праці Міжнародного бюро праці рекомендувала для переведення національних даних у систему, що полегшує міжнародний обмін професійною інформацією.

Із дев'яти розділів класифікаційних угруповань фахівців з обліку і аудиту стосуються наступні чотири: керівники, менеджери

(управителі); професіонали; фахівці; технічні службовці. Кожен з розділів складається з опису, класифікації професій та покажчика професійних назв робіт за кодами професій. Основні завдання за розділами класифікаційних угруповань наведено в табл..

Таблиця

Професійні завдання за розділами класифікаційних угруповань

Розділи класифікаційних угруповань	Професійні завдання
Розділ 1. Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)	Цей розділ вміщує професії, що пов'язані з: керівництвом об'єднаннями підприємств, підприємствами, установами, організаціями та їхніми підрозділами незалежно від форм власності та видів економічної діяльності. Розділ охоплює широке коло професій, пов'язаних із здійсненням різноманітних функцій управління та керівництва, які в цілому суттєво відрізняються за своєю складністю та відповідальністю.
Розділ 2. Професіонали	Цей розділ вміщує професії, що передбачають високий рівень знань у галузі гуманітарних наук. Професійні завдання полягають у збільшенні існуючого фонду (обсягу) знань, застосуванні певних концепцій, теорій та методів для розв'язання певних проблем чи в систематизованому викладенні відповідних дисциплін у повному обсязі.
Розділ 3. Фахівці	Цей розділ вміщує професії, що вимагають знань в одній чи більше галузях гуманітарних наук. Професійні завдання полягають у виконанні спеціальних робіт, пов'язаних із застосуванням положень та використанням методів відповідних наук.
Розділ 4. Технічні службовці	Цей розділ вміщує професії, що передбачають знання, необхідні для підготовки, збереження, відновлення інформації та проведення обчислень. До цього розділу належать професії, до яких може бути застосований рівень кваліфікації "молодший спеціаліст", а також професії, що вимагають повної загальної середньої та професійно-технічної освіти чи повної загальної середньої освіти та професійної підготовки на виробництві.

** Створено автором*

Основою для визначення завдань і обов'язків є Довідник

кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності», затверджений наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12. 2004 року №336. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників є систематизований за видами економічної діяльності збірник описів професій, які наведено у Класифікаторі професій.

Довідник визначає перелік основних робіт, які властиві тій або іншій посаді, та забезпечує єдність у визначенні кваліфікаційних вимог щодо певних посад. Довідник служить основою для розроблення посадових інструкцій працівникам, які закріплюють їх обов'язки, права та відповідальність, та складання положень про структурні підрозділи, які визначають їх роль та місце в системі управління підприємством (установою, організацією).

Наказом Міністерства освіти і науки України від 19. 11. 2018 р. № 1260 затверджено і введено в дію Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 071 – Облік і оподаткування. Метою створення стандарту є забезпечення в Україні підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та прикладні програми у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. Стандартом встановлено перелік компетентностей майбутніх фахівців з обліку та аудиту, серед яких інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові компетентності) та програмні результати навчання. Запровадження стандарту вищої освіти сприяє досягненню високого рівня знань, навичок, умінь та етики майбутніх фахівців з обліку та аудиту, які відповідають міжнародним вимогам, а також розвитку відповідальності за постійне підвищення кваліфікації та етичну поведінку під час виконання професійних обов'язків.

Список використаних джерел

1. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010, затвердженим наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28. 07. 2010 р. N 327, чинний з 01.11.2010 р. (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02. 09. 2015 р. № 1084).

2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності», затверджений наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29. 12. 2004 року №336.

3. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 071 – Облік і оподаткування. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 19. 11. 2018 р. № 1260.